

Abstrakt

Pohlavní dimorfismus lidské pánve je obvykle dáván do souvislosti s adaptací na vzpřímený pohyb a porody jedinců s velkým objemem hlavičky. Z toho důvodu byl zapotřebí vývoj odpovídajícího porodního mechanismu. Vztah rozměrů pánve matky a hlavičky donošeného plodu je interpretován jako obstetrické dilema. Pod vlivem tohoto evolučního konceptu je ženská pánev pokládána za strukturu silně evolučně omezenou. Je nutné, aby ženská pánev byla dostatečně široká a zajistila tak bezpečný průchod plodu a zároveň přizpůsobená efektivní bipedii. Nedávné publikace však diskutují nad hypotézou porodnického dilematu, nezkoumají ženskou a mužskou pánev odděleně, ale zabývají se více variabilitou v rámci lidské populace. Objevují se tak nové poznatky o vlivu ekologických faktorů a neutrálních evolučních procesů. V neposlední řadě je také navržena hypotéza vývojového pojetí obstetrického dilematu. Tyto nové poznatky oslabují původní model evoluce lidské pánve založený především na selekčním kompromisu mezi dvěma protichůdnými tlaky. Cílem bakalářské práce je popsat vývoj pánevních struktur v průběhu evoluce, shrnout faktory, které se podílejí na vzniku pohlavního dimorfismu pánve a v neposlední řadě také přiblížit porodní mechanismus člověka ve srovnání s primáty.

Klíčová slova

Pohlavní dimorfismus, pánev, obstetrické dilema, porod, bipedie, encefalizace, evoluce, adaptace, genetický drift, migrace, výživa